

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون فراه

پوهنځی تعلیم و تربیه

دپارتمنت کیمیا

گزارش بازنگری سالانه ی برنامه های علمی

سال ۱۴۰۳

تحويل به کمیته تضمین کیفیت پوهنتون

تاریخ تحويل: ۱۴۰۴/۰۷/۲۲

پوهنتون فراه

پوهنځی تعلیم و تربیه

فارمټ بازنگری سالانه‌ی برنامه‌های علمی

نام دپارتمنت: کیمیا

آمر دپارتمنت: پوهنیار نجیب الله بلوچ

نوع برنامه (لیسانس) ○ ماستری ○ روزانه ○ شبانه ○ تاریخ:/...../۱۴۰۴

(۱) نام برنامه‌ی علمی (دپارتمنت کیمیا)
(۲) فعالیت‌های مفید و موثر برای سال ۱۴۰۳ فعالیت‌های اکادمیک از طرف آمر و استادان دپارتمنت کیمیا اجرا شده است به صورت مختصر قرار ذیل توضیح می‌گردد. صفحه اجتماعی دپارتمنت کیمیا جهت نشر و پخش نوشته‌های علمی محصلان و استادان این دپارتمنت ایجاد گردیده است. در سال ۱۴۰۳ دو مقاله در ژورنال‌های بین‌المللی و ۲ مقاله در ژورنال داخلی توسط استادان این دپارتمنت به نشر رسیده است. یک تن استاد این دپارتمنت از رتبه علمی نامزدپوهنیار به رتبه پوهنیار ترفیع نموده است. در سال ۱۴۰۳ به تعداد ۲ کنفرانس علمی جهت ترفیع توسط ۲ تن استاد دپارتمنت کیمیا ارایه گردیده است و به تعداد ۴ سمینار آموزشی به سطح پوهنځی و پوهنتون از طرف آمر و استادان دپارتمنت کیمیا ارایه گردیده است. برای سال ۱۴۰۳ محصلان صنوف چهارم به سفرهای علمی از قبیل اشتراک در سمینار دینی قندهار و سیر علمی به ولایت هرات معرفی و اعزام گردید. طبق سالهای قبل محصلان صنوف چهارم این دپارتمنت جهت کارآموزی بر اساس مضمون تدریس آموزی به مکاتب معرفی گردیدند. در سال ۱۴۰۳ مونوگراف‌ها بیشتر موضوعات تحقیقی داده شدند. لابراتوار کیمیا در سال ۱۴۰۳ برای تحقیقات ابتدایی آماده شد. مونوگراف‌های تحقیقی فارغین سال ۱۴۰۴ تحت نظر استادان رهنما بر اساس رهنمود وزارت محترم تحصیلات عالی تکمیل گردیده و فارغین از مونوگراف‌های شان دفاع نموده و مونوگراف‌های صحافی شده فارغین به این دپارتمنت تسلیم شدند. موضوعات، نمرات و تاریخ دفاع فارغین از طرف آمریت دپارتمنت کیمیا درج سیستم HEMIS گردیدند.
(۳) معلومات در مورد فعالیت و رفع نواقص سال گذشته و تأیید تکمیل/پیشرفت‌های به دست‌آمده از پلان عملیاتی سالانه. اینکه در پلان عملیاتی سال ۱۴۰۳ دپارتمنت کیمیا یکی از نواقص عدم موجودیت رهنمود معیاری ترتیب مونوگراف بود، که الحمدلله این مشکل با معرفی رهنمود جدید نگارش مونوگراف‌ها که از طرف وزارت محترم تحصیلات ارسال گردیده است، مشکل ترتیب به شکل معیاری مونوگراف‌ها رفع گردیده است. اینکه قبلاً محصلان صنف چهارم این دپارتمنت به برنامه‌های علمی به خصوص سیر علمی معرفی نگردیده بودند در سال ۱۴۰۳ محصلان صنف چهارم جهت اشتراک در سیر علمی به ولایت هرات سفر نمودند.

قبلا موضوعات مونوگراف برای محصلان بیشتر کتابخانه ای داده می شد اما الحمدالله فعلا موضوعات تحقیقاتی داده می شوند.

قبلا لابراتوار کیمیا برای تحقیقات محصلان به صورت کل آماده نبود اما در حال حاضر لابراتوار برای تحقیقات ابتدایی آماده است.

۴) پیشرفت محصلان

جدول جدیدالشمولان چهار سال اخیر با ذکر منفکی و تأجیلی

سال	جدیدالشمول	منفک	فیصدی منفک	تأجیل	فیصدی تأجیل
۱۴۰۳	۰	۰	0	۰	0
۱۴۰۲	1	۰	۰	۰	0
۱۴۰۱	1	0	0	0	0
۱۴۰۰	20	۰	۰	۰	۰

گراف جدیدالشمولان چهار سال اخیر با ذکر منفکی و تأجیلی

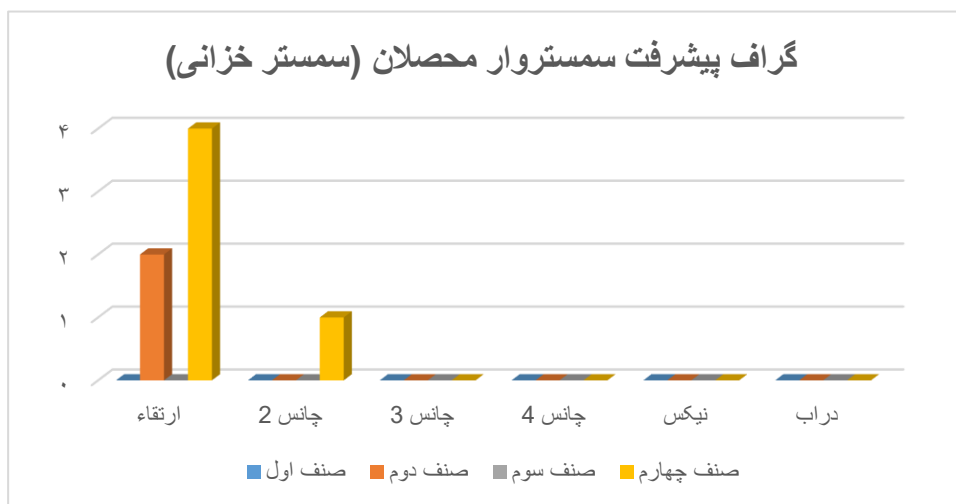

تبصره: پیشرفت محصلان بر اساس جدیدالشمولان از سال ۱۴۰۰ الی ۱۴۰۳ مشخصا که تفاوت های در آن موجود است. که در بین این سال ها سال ۱۴۰۰ بیشترین جدیدالشمول در دیپارتمنت کیمیا و جود داشت که شامل محصلان اناث و ذکور میباشند از آن جمله ۰ در صد شان محروم و یا هم تأجیل شده است و در سال ۱۴۰۳ نسبت به سالهای قبل کمترین جدیدالشمول در دیپارتمنت کیمیا موجود میباشند.

جدول پیشرفت سمستروار محصلان (سمستر خزانگی)

دراب	نیکس	چانس ۴	چانس ۳	چانس ۲	ارتقاء	سال
.	.	.	.	.	۰	صنف اول
.	.	.	.	۰	۲	صنف دوم
.	.	.	.	۰	۰	صنف سوم
.	.	.	.	1	۴	صنف چهارم

گراف پیشرفت سمستروار محصلان (سمستر خزانگی)

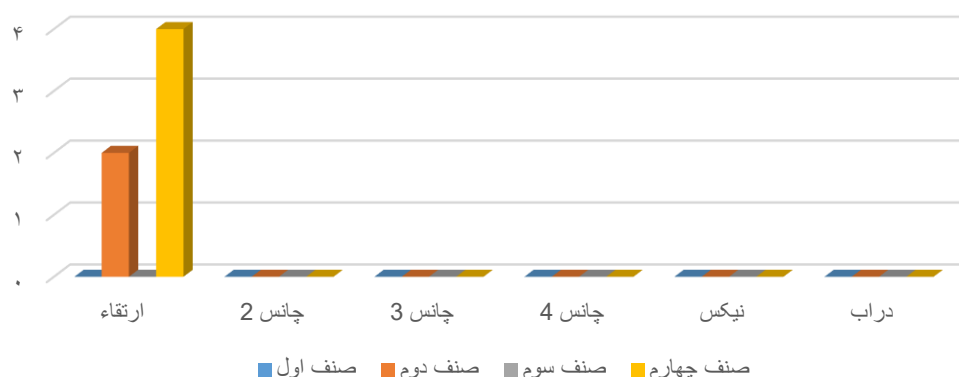

تبصره: معلومات جمع آوری شده از مدیریت تدریسی نشان میدهد که در سمستر خزانگی سال ۱۴۰۳ در صنف دوم هیچ محصل به چانس دوم نرفته اما در صنف چهارم یک محصل به چانس دوم رفته است و در این سمستر نیکست و دراب در دیپارتمنت نبوده است. که عوامل آن را میتوان تدریس با کیفیت استادان و تلاش محصلان در عرصه یادگیری عنوان کرد.

جدول پیشرفت سمستروار محصلان (سمستر بهاری)

دراب	نیکس	چانس ۴	چانس ۳	چانس ۲	ارتقاء	سال
.	.	.	.	.	۰	صنف اول
.	.	.	.	.	۲	صنف دوم
.	.	.	.	.	۰	صنف سوم
.	.	.	.	.	۴	صنف چهارم

گراف پیشرفت سمستروار محصلان (سمستر بهاری)

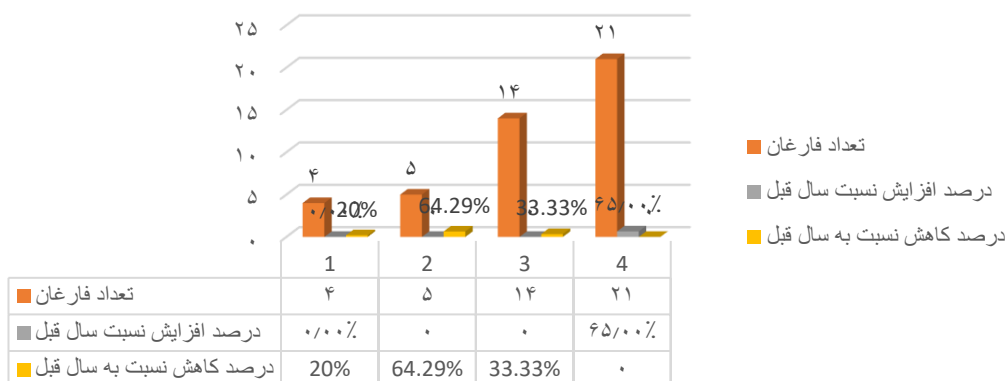

تبصره: معلومات در مورد پیشرفت محصلان که در سمستر بهاری سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴ از مدیریت تدریسی بدست رسیده است نشان میدهد که در این سمستر تعداد چانس دوم محصلان در مجموع نسبت به سمستر قبلی کمتر بوده است. در مجموع گفته میتائیم که نتایج بدست آمده از بابت کیفیت تدریس خوب و تلاش محصلان رضایت بخش بوده است.

جدول فارغان چهار سال اخیر

سال	تعداد فارغان	درصد افزایش نسبت سال قبل	درصد کاهش نسبت به سال قبل
۱۴۰۳	۴	۰	۲۰٪
۱۴۰۲	۵	۰	۶۴٫۲۹٪
۱۴۰۱	۱۴	۰	۳۳٫۳۳٪
۱۴۰۰	۲۱	۶۵٪	۰

گراف فارغان چهار سال اخیر

تبصره: تعداد فارغان سال ۱۴۰۰ نسبت به سالهای دیگر بیشتر میباشند که در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ اندکی کاهش یافته است. و آن اینکه تعداد فارغان در سال ۱۴۰۰ حدود ۲۱ تن بوده است. و در سال ۱۴۰۱ تعداد فارغان ۱۴ تن. از اینکه این دیپارتمنت سال ۱۴۰۲ تنها فارغین ذکور داشته نسبت سال ۱۴۰۱ کاهش یافته است و سال ۱۴۰۳ نسبت فارغین ذکور این دیپارتمنت ۰٪ بوده است.

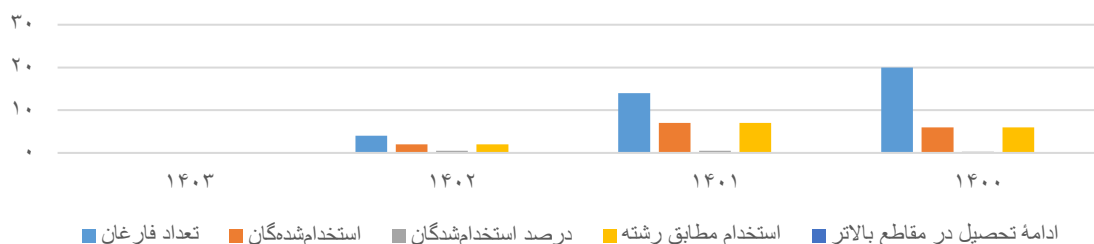
۵) **استخدام:** (تعداد فارغان سال گذشته که استخدام شده اند)

جدول استخدام شده گان

تبصره: پوهنیار نجیب الله بلوچ آمر دیپارتمنت کیمیا از طریق فرم های نظرسنجی که به فارغان این دیپارتمنت ارسال شده است و از طریق تماس با نماینده گان فارغین راجع به استخدام فارغان پرسیده است، که قرار جدول استخدام که معلومات جمع آوری شده درج است پاسخ داده اند. طوریکه در گراف فوق نشان داده میشود میزان استخدام شدگان کمتر از فارغ شدگان است. بیشترین استخدام هم در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ بوده. بیشتر محصلان عامل استخدام را نبود وظیفه متناسب با رشته می داند و دلیل ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر را نبود اقتصاد حمایت کننده دانسته اند.

سال	تعداد فارغان	استخدام شده گان	درصد استخدام- شدگان	استخدام مطابق رشته	ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر
۱۴۰۳	۴	۲	۵۰٪	۲	۰
۱۴۰۲	۴	۲	۵۰٪	۲	۰
۱۴۰۱	۱۴	۷	۵۰٪	۷	۰
۱۴۰۰	۲۰	۶	۳۰٪	۶	۰

گراف استخدام شده گان از فارغان دیپارتمنت کیمیا

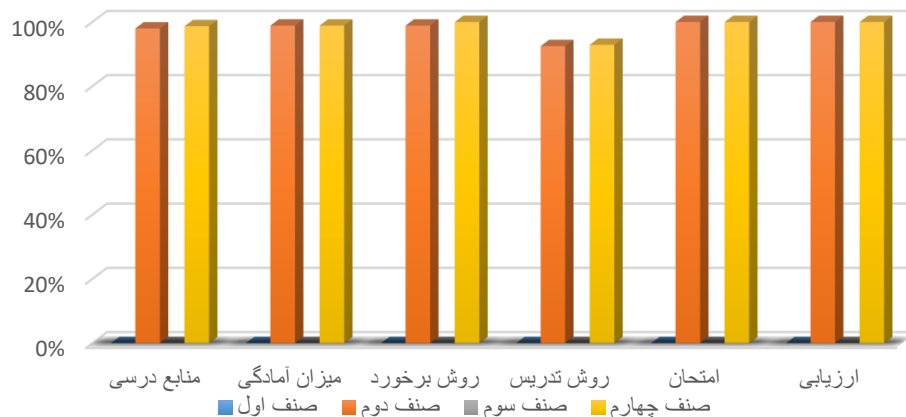

✓ **نظریات محصلان:**

جدول درصد رضایت محصلان از کیفیت تدریس

سال	منابع درسی	میزان آمادگی	روش برخورد	روش تدریس	امتحان	ارزیابی
صنف اول	محصل بر حال ندارد					
صنف دوم	98.0%	98.9%	98.9%	92.5%	100.0%	100.0%
صنف سوم	محصل بر حال ندارد					
صنف چهارم	98.7%	98.9%	100.0%	92.9%	100.0%	100.0%

گراف درصد رضایت محصلان از کیفیت تدریس

تبصره: معلومات درج شده در جدول فوق بر اساس ارزیابی در صد رضایت از کیفیت تدریس مولفه های پنج گانه درج گردیده است که محصلان صنف دوم و چهارم دیپارتمنت کیمیا در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۳ میزان رضایت بالای از مولفه های پنج گانه داشته است. طوریکه در جدول فوق نشان داده شده است، در سال اول و سوم محصل برحال جذب نشده اند. در قبال مولفه های پنج گانه فوق آماده گی ها و اجراء استادان این دیپارتمنت نسبت به سال قبل بهتر بود است، میتوان آن را عامل رضایت بالای محصلان از کیفیت تدریس عنوان نمود.

نظریات محصلان بر مبنای تجارب دوره تحصیلی از طریق پرسشنامه

برای محصلان دیپارتمنت کیمیا پرسشنامه ای توزیع گردید تا نظریات شان در مورد برنامه آموزشی جمع آوری شود. نتایج به طور خلاصه چنین است:

- ✓ بیشتر محصلان برنامه را مطابق به انتظارات خود دانسته اند و آن را مفید و رضایت بخش ارزیابی کرده اند.
- ✓ اکثریت محصلان این برنامه را برای محصلان آینده نیز پیشنهاد می کنند و مهارت های عملی را از نقاط قوت آن می دانند.
- ✓ برای بهبود آموزشی، محصلان بر تدریس عملی، استفاده بیشتر از تکنالوژی و فعالیت های گروهی تأکید کرده اند.
- ✓ در مورد موفقیت در برنامه، محصلان بر فعالیت مداوم، برنامه ریزی، استفاده از تکنالوژی، احساس مسئولیت و پایبندی به پالیسی کورس اشاره کرده اند.
- ✓ در زمینه بازخورد، بیشتر محصلان گفته اند که در سطح متوسط تا خوب فیدبک و نظریات اصلاحی دریافت می کنند.
- ✓ درباره منابع آموزشی، محصلان دسترسی کامل به تکنالوژی معلوماتی و سایر امکانات را گزارش کرده اند.
- ✓ در نهایت، محصلان باور دارند که دیپارتمنت به پیشنهادها و نظریات شان رسیدگی می کند، از جمله تغییر در روش تدریس استادان.

۶) نظریات فارغان:

برای فارغان دیپارتمنت کیمیا پرسشنامه ای ترتیب شد تا نظریات شان در مورد برنامه آموزشی جمع آوری گردد. نتایج به این شرح است:

- فارغان این برنامه را برای محصلان آینده نیز توصیه کرده‌اند؛ زیرا بخش‌های عملی آن مفید بوده، زمینه کاری ایجاد کرده و توسط استادان متخصص تدریس شده است.
- بیشتر فارغان گفته‌اند که آموخته‌های این برنامه در محیط‌های کاری به‌ویژه در تدریس کیمیا و فعالیت‌های عملی برایشان بسیار کارساز بوده است.
- همچنین پیشنهاد کرده‌اند که نصاب درسی بیشتر با نیازهای بازار کار هماهنگ شود و برنامه‌های عملی بیشتری در دیپارتمنت تطبیق گردد.

۷) معلومات در مورد اقداماتی که در بازنگری دوره‌ای برنامه‌های علمی تذکر داده شده.

دیپارتمنت کیمیا تا حال بازنگری دوره ای نشده است.

۸) منابع فیزیکی آموزشی:

دیپارتمنت کیمیا جهت اجرا امورات و تسهیلات برای محصلان منابع فیزیکی ذیل را دارا میباشد.

- ✓ موجودیت یک اتاق دیپارتمنت کیمیا.
- ✓ موجودیت تسهیلات تکنالوژی از قبیل پراجکتور و LCD جهت تدریس برای محصلان این دیپارتمنت.
- ✓ موجودیت امکانات تدریس مضامین و لابراتوار .
- ✓ موجودیت میز و چوکی برای استادان در دیپارتمنت.
- ✓ موجودیت پرینتر و کامپیوتر جهت استفاده استادان.
- ✓ موجودیت تخته، چوکی و استیج تدریس برای محصلان در صنوف
- ✓ موجودیت آلماری و قفسه جهت نگهداری اسناد و شواهد از فعالیت های دیپارتمنت.

۹) منابع بشری

در این بخش، منابع بشری یا کادر علمی دیپارتمنت با سطح تحصیلی، رشته اختصاصی، رتبه علمی و سابقه کاری آورده میشود.

نام و تخلص	سویه تحصیلی	رشته اختصاصی	رتبه علمی	تجربه کاری
نجیب الله بلوچ	ماستر	کیمیا تجزیه	پوهنیار	۷ سال
شیرپاچا خیلواک	ماستر	کیمیای عضوی	پوهنیار	۱۲ سال
مسلم حلیمی	ماستر	کیمیا تطبیقی	پوهنمل	۹ سال
حسیب الله ایازی	ماستر	کیمیا تحلیلی	پوهنیار	۹ سال
عبدالغفار مظلومیار	لیسانس	کیمیا عمومی	نامزدپوهنیار	۲ سال

تبصره: در بخش منابع بشری دیپارتمنت کیمیا طوریکه در جدول مشخص است دارای تعداد پنج تن استاد برحال میباشد که از آن جمله تعداد ۴ تن استادان تخصصی دیپارتمنت کیمیا و یک تن استاد نامزدپوهنیار میباشد که در بست این دیپارتمنت تقرر حاصل نموده است. سه تن استاد این دیپارتمنت سویه ماستر و رتبه علمی پوهنیار می باشد. یک تن استاد این دیپارتمنت دارای رتبه علمی پوهنمل و یک تن استاد این دیپارتمنت لیسانس و دارای رتبه علمی نامزد پوهنیار می باشد.

ناگفته نماند که یک تن استاد این دیپارتمنت در پلان سال مالی ۱۴۰۴ تنقیص شده است.

۱۰) نتیجه گیری از سال تحصیلی جاری و پلان کاری برای سال تحصیلی آینده

دیپارتمنت کیمیا یکی از دیپارتمنت‌های فعال پوهنتون است که در راستای ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی فعالیت می‌کند. این برنامه علمی با هدف تربیت متخصصین کیمیا و آماده‌سازی محصلان برای بازار کار، طی سال‌های اخیر پیشرفت‌های قابل توجهی را تجربه نموده است.

در سال ۱۴۰۳ دیپارتمنت کیمیا توانسته است با برگزاری کنفرانس‌ها، سمینارها و نشر مقالات علمی در ژورنال‌های داخلی و خارجی جایگاه علمی خود را تقویت کند. آماده‌سازی لابراتوار، معرفی محصلان به سفرهای علمی، کارآموزی در مکاتب و دفاع از مونوگراف‌ها نمونه‌های بارزی از فعالیت‌های مفید این سال به شمار می‌رود.

یکی از مهم‌ترین نواقص سال گذشته، نبود رهنمود معیاری برای مونوگراف‌ها بود که در سال ۱۴۰۳ با دریافت رهنمود جدید از وزارت تحصیلات عالی رفع گردید. همچنان، فراهم‌سازی فرصت‌های سیر علمی و آماده‌سازی لابراتوار نشان می‌دهد که دیپارتمنت در رفع مشکلات گذشته گام‌های مؤثری برداشته است.

بر اساس آمار ارائه‌شده، میزان پیشرفت محصلان در سال ۱۴۰۳ در سطح رضایت‌بخشی قرار دارد. محصلان توانسته‌اند با تلاش فردی و حمایت استادان از چالش‌های تحصیلی عبور نمایند. نبود موارد نیکست و دراب و کاهش چانس دوم در سمسترها، نشان‌دهنده ارتقای کیفیت تدریس و تلاش علمی محصلان است.

یافته‌ها نشان می‌دهد که میزان استخدام فارغان کمتر از شمار فارغین است. بیشترین فرصت‌های کاری در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ وجود داشته است. عوامل اصلی پایین بودن استخدام را می‌توان در نبود وظایف متناسب با رشته و محدودیت‌های اقتصادی دانست که مانع ادامه تحصیل محصلان در مقاطع بالاتر نیز شده است.

محصلان عموماً از کیفیت تدریس، برخورد استادان، دسترسی به منابع و امکانات رضایت داشته‌اند. آنان برنامه را مفید ارزیابی کرده و پیشنهاد داده‌اند که در تدریس از روش‌های عملی، تکنالوژی‌های نوین و فعالیت‌های گروهی بیشتر استفاده شود. بازخورد مناسب استادان و رسیدگی به پیشنهادها محصلان نیز به عنوان نقطه قوت یاد شده است.

فارغان دیپارتمنت، برنامه را برای محصلان آینده توصیه نموده‌اند. آنان بخش‌های عملی و کارگاهی را بسیار مفید دانسته و تأکید کرده‌اند که این آموخته‌ها در محیط‌های کاری، به ویژه تدریس کیمیا، نقش سازنده‌ای دارد. پیشنهاد فارغان برای هماهنگی بیشتر نصاب درسی با نیازهای بازار کار، اهمیت ویژه‌ای دارد.

با آن که تاکنون بازنگری دوره‌ای در برنامه علمی دیپارتمنت کیمیا صورت نگرفته است، اما نیاز به آن احساس می‌شود. بازنگری دوره‌ای می‌تواند باعث بهبود نصاب، به‌روز شدن روش‌های تدریس و افزایش همسویی برنامه با بازار کار گردد. دیپارتمنت کیمیا از امکانات مناسبی مانند لابراتوار، پراجکتور، پرینتر، کامپیوتر و اتاق مجهز برخوردار است. این منابع فیزیکی زمینه اجرای مؤثر برنامه‌های آموزشی و تسهیل فرآیند تدریس و یادگیری را فراهم ساخته‌اند. با این حال، نیاز به توسعه و تقویت بیشتر این منابع برای افزایش کیفیت آموزشی همچنان باقی است.

۱۰. منابع بشری:

کادر علمی دیپارتمنت کیمیا شامل پنج تن استاد با رتب و تخصص‌های متفاوت است که اکثراً در سطح ماستری و رتبه علمی پوهنیار و پوهنمل قرار دارند. این ترکیب نشان‌دهنده وجود ظرفیت علمی قابل قبول است، اما کاهش یک بست در سال مالی ۱۴۰۴ ضرورت توجه به ثبات منابع انسانی و جلوگیری از تنقیص ظرفیت‌های علمی را برجسته می‌سازد.

برای سال آینده، دیپارتمنت کیمیا در نظر دارد فعالیت‌های علمی و آموزشی خود را بیش از پیش توسعه بخشد. در بخش آموزشی، یکی از اهداف اصلی افزایش فعالیت‌های لابراتواری و فراهم‌سازی زمینه برای انجام آزمایش‌های بیشتر توسط محصلان است تا آنان علاوه بر فراگیری نظریات علمی، مهارت‌های عملی لازم را نیز کسب نمایند. همچنان، دیپارتمنت متعهد است سلايدهای درسی معیاری و به‌روز مطابق با محتوای هر مضمون ترتیب دهد تا روند تدریس و یادگیری به شکل علمی‌تر و منظم‌تر پیش برده شود.

در بخش تحقیقاتی، تمرکز بر افزایش تحقیقات علمی استادان و محصلان خواهد بود تا نشر مقالات در ژورنال‌های معتبر داخلی و خارجی تقویت گردد. علاوه بر آن، دیپارتمنت قصد دارد سمینارها و کنفرانس‌های علمی بیشتری را در سطح پوهنچی و پوهنتون برگزار نماید، موضوعات مونوگراف‌ها را به سمت تحقیقات کاربردی‌تر هدایت کند، و همکاری‌های علمی با سایر مراکز تحقیقاتی را گسترش دهد. این اقدامات می‌تواند جایگاه علمی دیپارتمنت کیمیا را در سطح ملی ارتقا دهد و فرصت‌های بیشتری برای محصلان و استادان فراهم سازد.
تاریخ گزارش‌دهی: ۱۴۰۴/۷/۱۹
گزارش هذا در پروتوکل نمبر ۷ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۸ دیپارتمنت کیمیا ثبت و تایید گردید.
گزارش هذا در پروتوکل نمبر () مورخ ۱۴۰۴/۰۷/ کمیته فرعی ارتقای کیفیت ثبت و تایید گردید.
گزارش هذا در پروتوکل نمبر () مورخ ۱۴۰۴/۰۷/ شورای علمی پوهنچی ثبت و تایید گردید.

یادداشت مهم: برای تهیه گزارش بازنگری سالانه لطفاً از فایل نرم (سافت) این فارمت استفاده شود.

پوهنتون(پروان- سمنگان- فراه)

پلان عملیاتی بازنگری سالانه برنامه‌های علمی – سال ۱۴۰۳

پوهنځی (تعلیم و تربیه) دیپارتمنت (کیمیا) برای سال (۱۴۰۴)

ش	نقاط ضعف	پلان بهبود	مسئول اجرا	زمان اجرا	شواهد اجرا	ملاحظات
۱	عدم برخورداری لابراتوار از تجهیزات مهم برای کارهای تحقیقاتی پیشرفته	تجهیز کردن لابراتوار به وسایل مدرن و مواد مهم برای تحقیقات معیاری	اعضای دیپارتمنت کیمیا	در طول سال		
۲	کاهش محصلان نسبت به سال های قبل	معرفی دقیق رشته کیمیا و نقش آن در زندگی امروزی برای متعلمین مکاتب	اعضای دیپارتمنت کیمیا	در هفته دهم		
۳	ضعف محصلان در کارهای عملی	افزایش کارهای عملی و کارهای تحقیقاتی با محصلان برای بلند بردن مهارت آن ها	اعضای دیپارتمنت کیمیا	در طول هر سمستر		